

Концепція ІВ

•Written by Administrator•

••Monday•, 23 •March• 2015 12:16• - •Last Updated•

••Monday•, 23 •March• 2015 15:10•

•There are no translations available. •

Інтегрування України у світовій економічній визначило як один із пріоритетів створення у державі сучасної, міжнародно визнаної системи охорони інтелектуальної власності. Створення в Україні такої системи, яка має потужний науково-технічний та інтелектуальний потенціал, потребує значної роботи по розробці власних механізмів захисту промислової власності, авторських та суміжних прав, моральних та матеріальних інтересів, котрі виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності.

В Україні необхідно вирішити, принаймні, три проблеми:

- доповнення і вдосконалення законодавчу базу щодо інтелектуальної власності;

- створення досконалої систем охорони, захисту та вдосконалення прав інтелектуальної власності;

- підготовка фахівців, здатних ефективно виконувати функції управління інтелектуальним капіталом.

В Україні розроблена законодавчо-нормативна база, що визначає відносини у сфері інтелектуальної власності. Україна є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності; вона приєдналася до міжнародних угод, що стосуються охорони інтелектуальної власності. Сформована і функціонує організаційна структура системи охорони інтелектуальної власності. Але питання підготовки кадрів в галузі інтелектуальної власності досі ще не вирішене належним чином.

Відповідно до визначення ВОІВ (Всесвітня організація інтелектуальної власності) і ВТО (Всесвітня торгова організація), інтелектуальна власність як поняття включає дві сфери права:

- промислову власність;

•Written by Administrator•

••Monday•, 23 •March•, 2015 12:16• - •Last Updated•

••Monday•, 23 •March•, 2015 15:10•

- авторське право та суміжні права.

Складність підготовки фахівців з інтелектуальної власності полягає в тому, що, у зв'язку з різноплановістю об'єктів інтелектуальної власності та завдань, які потрібно вирішувати на різних стадіях життєвого циклу цих об'єктів, важко уявити універсального спеціаліста, який міг би виконувати ці завдання. Для України потрібні декілька груп таких фахівців.

Перша з них охоплює майбутніх юристів та адвокатів інтелектуальної власності, які можуть надати такі послуги, як представництво клієнтів при поданні позову про патенти або знаки для товарів та послуг; допомогати юристам в підготовці документів для використання в суді; працювати в державних установах в якості експертів з товарних знаків чи юридичних консультаціях в фірмах, що займаються патентами і товарними знаками, або в міжнародних торгових агенствах. Вони можуть також виконувати державне замовлення по введенню в дію законодавства з питань інтелектуальної власності тощо.

Другою групою фахівців з інтелектуальної власності є особи, що мають технічну інженерну освіту і ґрунтовні основи юридичних та економічних знань. Це можуть бути інженери-патентознавці, патентні експерти, патентні повірені, наукові співробітники, які займаються створенням, захистом та використанням об'єктів промислової власності, дослідженням, прогнозуванням і перспективним проектуванням нової техніки. Особи, що мають вищу інженерну освіту рівня "бакалавр" та додаткову спеціальну підготовку з інтелектуальної власності, можуть працювати разом з адвокатами в патентних офісах або в патентних відділеннях корпорацій, відповідаючи за одержання патентів, здійснювати патентні дослідження тощо.

В третю групу входять економісти, які мають загальну та основи юридичної освіти з інтелектуальної власності та займаються оцінкою вартості об'єктів інтелектуальної власності, інноваційною діяльністю, комерціалізацією об'єктів інтелектуальної власності.

Загальним у цьому підході є те, що майбутні фахівці з інтелектуальної власності повинні мати попередню базову підготовку: юридичну, інженерну або економічну, яка визначає напрямок їх професійної діяльності в сфері інтелектуальної власності.

•Written by Administrator•

••Monday•, 23 •March• 2015 12:16• - •Last Updated•

••Monday•, 23 •March• 2015 15:10•

Концепція НТУУ "КПІ" підготовки фахівців-магістрів з "Інтелектуальної власності" яка була затверджена

стосувалася другої групи і передбачала наявність у них попередньої базової освіти - освітньо - кваліфікаційного рівня бакалавра інженерних напрямків, у тому числі і механіки або машинобудування. Тобто це фахівці, які мають за узагальнений об'єкт діяльності обладнання і технологію виробничих процесів для одержання товарної продукції: технології загального машинобудування або спеціальні технології та конструкції металорізальних верстатів, робототехнічних комплексів, іншого обладнання обробки матеріалів різанням і тиском, інструментального виробництва. Об'єктом їх діяльності є також обладнання електронної, хімічної харчової, легкої промисловості та побутового обслуговування, лісового комплексу й сільськогосподарського виробництва, гідравлічні, пневматичні, підйомно - транспортні, дорожні та будівельні машини. Об'єктом діяльності фахівців можуть бути оригінальні розрахунки динаміки та міцності машин, програмне забезпечення продукції розрахунків, конструювання й управління вказаними вище об'єктами.

Підготовка професіоналів з інтелектуальної власності на базі бакалавратів «Інженерна механіка» та «Машинобудування» дозволяє забезпечити підготовку спеціалістів, які володіють навичками розробки і дослідження технологічних та робочих процесів обробної промисловості, проектування й експлуатації машин та устаткування, що використовуються в галузях обробної промисловості. Для розв'язання прикладних задач фахівці застосовують програмні продукти широкого призначення, системи автоматизованого проектування, пошукового конструювання та математичного моделювання процесів та машин. З іншого боку, отримавши спеціальну підготовку, фахівці з інтелектуальної власності здатні забезпечити охорону та захист прав на промислову власність, ліцензування та використання цих прав у суспільно-правовому та товарному обігу і взагалі можуть вирішувати питання, що стосуються використання об'єктів інтелектуальної власності та їх дослідження і технічної експертизи.

Концепція підготовки магістрів за спеціальністю «Інтелектуальна власність» ґрунтується на зовсім інших засадах. Основною відмінністю є зміна вимог до попередньої базової освіти: підготовка магістрів здійснюється без обмежень щодо спрямування попередньої базової освіти, тобто на навчання приймаються особи, які мають попередню базову освіту освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», «спеціаліст» або «магістр».

Концепція ІВ

•Written by Administrator•

••Monday•, 23 •March•, 2015 12:16• - •Last Updated•

••Monday•, 23 •March•, 2015 15:10•

Організація підготовки магістрів згідно запропонованої концепції вимагає індивідуальної роботи із кожним студентом, що цілком співпадає із нормами організації підготовки магістрів у НТУУ «КПІ», яка передбачає написання й захист не просто дипломної роботи, а магістерської дисертації. Саме високим рівнем вимог до кваліфікаційної роботи пояснюється той факт, що у НТУУ «КПІ» строк підготовки магістрів практично за всіма спеціальностями становить 1 рік 10 місяців. Не є винятком і підготовка магістрів за спеціальністю «Інтелектуальна власність», яка відноситься до специфічних категорій. Строк підготовки магістрів додатково обґрунтовується тим, що для більшості студентів попередня базова освіта здійснювалась за зовсім іншим професійним спрямуванням, тобто вони повинні оволодіти знаннями та вміннями, які дозволять відповідати загально-професійним та спеціально-професійним компетенціям спеціальності «Інтелектуальна власність» і вийти на рівень спрямованості самостійно виконувати наукові дослідження за тематикою обраного фаху.

Таким чином, навчальний план підготовки магістрів повинен передбачати перелік дисциплін, який надасть студенту спеціальні знання згідно із стандартом освіти. Тема атестаційної роботи магістра визначатиметься базовою попередньою освітою студента, тобто мати не ухил у створення або технічну експертизу об'єктів промислової власності та дії щодо забезпечення охорони права та комерціалізації об'єкта або юридичне чи економічне спрямування, яке не вимагатиме створення об'єкта промислової власності чи його досконалої технічної експертизи. Разом з тим навчальний план передбачає дисципліни інженерного спрямування, що дозволить студентам, які не мають базової освіти за бакалавратом напрямок «інженерна механіка» або «машинобудування» отримати певні навички не розробки, а аналізу технічних конструкцій, що допоможе їм виявляти охороноспроможні об'єкти промислової власності та грамотно виконувати дії із здійснення охорони, захисту та оцінки вказаних об'єктів інтелектуальної власності.

Магістри з інтелектуальної власності здатні:

- оцінити будь-яку розроблену або надану з метою експертизи конструкцію з точки зору права інтелектуальної власності;

- виявляти охороноспроможні об'єкти промислової власності у створюваних процесах, а також таких, відносно яких здійснюється експертиза;

- застосовувати у експертизі технічної продукції нормативні акти забезпечення безпеки

Концепція ІВ

•Written by Administrator•

••Monday•, 23 •March• 2015 12:16• - •Last Updated•

••Monday•, 23 •March• 2015 15:10•

виробничих об'єктів та процесів;

- користуватися нормативною базою патентно-ліцензійної діяльності;

- користуватись нормативною базою систем збору, обробки та ефективного використання техніко-економічної інформації;

- захищати інформацію, зокрема інтелектуальні власність в Інтернеті, та авторські права на технічну інформацію, креслення, комп'ютерні програми, компіляції даних або іншої інформації (бази даних) у будь-якій формі, якщо вони є результатами інтелектуальної творчості по підбору та розташуванню змісту;

- готувати документацію на одержання охоронних документів, для об'єктів прав інтелектуальної власності;

- здійснювати визначення вартості та економічної ефективності об'єктів прав інтелектуальної власності;

- здійснювати комерційну реалізацію об'єктів прав інтелектуальної власності;

- вільно володіти всіма програмними продуктами, пов'язаними з інтелектуальною власністю;

- користуватися комп'ютерними технологіями інформаційного забезпечення створення, захисту та реалізації об'єктів прав інтелектуальної власності;

- володіти технічною іноземною мовою, зокрема термінологією, прийнятою у міжнародній практиці;

Концепція ІВ

•Written by Administrator•

••Monday•, 23 •March• 2015 12:16• - •Last Updated•

••Monday•, 23 •March• 2015 15:10•

- виконувати переклади технічних текстів, спілкування через мережу Інтернет, користуватися фаховою літературою іноземних видань.

У разі наявності базової освіти з напрямку «інженерна механіка» або «машинобудування» магістр інтелектуальної власності додатково може:

- створювати конструкції машин або нові технологічні процеси, які можуть бути об'єктами інтелектуальної власності;

- використовувати основи дизайну та засоби технічної естетики у створенні об'єктів прав інтелектуальної власності;

- здійснювати експертизу технічних рішень;

- аналізувати патентоспроможність технічних рішень;

- створювати бази даних, які використовуються для проектування і розрахунків нових конструкцій обладнання, машин та технологічних процесів, управління вказаними вище об'єктами, експертизи запропонованих технічних рішень та захисту об'єктів прав інтелектуальної власності.

Випускникам цієї спеціальності присвоюється кваліфікація магістр з інтелектуальної власності.

Програма підготовки магістрів інтелектуальної власності розрахована на 1 рік і 10 міс. Закінчується дипломною роботою, метою якої можуть бути:

Концепція ІВ

•Written by Administrator•

••Monday•, 23 •March• 2015 12:16• - •Last Updated•

••Monday•, 23 •March• 2015 15:10•

- прогнозування напрямків вдосконалення технологічних систем, розвиток теорії вирішення винахідницьких задач та системного аналізу і теорії прийняття технічних рішень;

- технічна експертиза об'єкту прав інтелектуальної власності;

- засвідчення якості конструкції чи технологічного процесу, підтверджене розрахунками і математичним моделюванням;

- прогнозування тенденцій розвитку техніки у певній галузі і створення конструкцій машин або технологічних процесів, які можуть бути об'єктами інтелектуальної власності;

- патентні чи патентно-ліцензійні дослідження стосовно розробленого об'єкту інтелектуальної власності та оформлення документації на одержання охоронних документів;

- вивчення спеціальних технічних, економічних та правових проблем створення, використання, охорони та захисту об'єктів інтелектуальної власності;

- аналітичні дослідження в області методик оцінки прав об'єктів промислової власності та використання порівняльних оцінок;

- розробка математичних моделей оцінювання прав інтелектуальної власності;

- виявлення і оцінка складових частин інтелектуального капіталу підприємства;

- маркетингові дослідження для визначення доцільної стратегії щодо охорони прав промислової власності;

Концепція ІВ

•Written by Administrator•

••Monday•, 23 •March•, 2015 12:16• - •Last Updated•

••Monday•, 23 •March•, 2015 15:10•

- аналітичні та порівняльні дослідження законодавчих норм та нормативно-правових актів у сфері охорони інтелектуальної власності у різних країнах, виявлення тенденцій розвитку нормативної бази;

- проблема та перспективи застосування автоматизованих інформаційних систем та баз даних у сфері інтелектуальної власності.

Базою для підготовки магістра з інтелектуальної власності в сфері техніки, зокрема в галузі машинобудування, є навчальний план бакалавратів «Інженерна механіка» та «Машинобудування». Ще на стадії підготовки бакалавра викладається ряд дисциплін («Основи економічних теорій», «Основи права», «Економіка і організація підприємства»), які створюють основу для профільюючих спецдисциплін 5-го курсу. Спецдисципліни умовно можна розбити на три основні блоки:

1.Створення об'єктів інтелектуальної власності:

- «Пошукове проектування і моделювання об'єктів інтелектуальної власності»,
- «Основи евристики»,
- «Системний аналіз та методи прийняття рішень»,
- «Дизайн і технічна естетика»,
- «Системи автоматизованого проектування технічних систем»,

Концепція ІВ

•Written by Administrator•

••Monday•, 23 •March• 2015 12:16• - •Last Updated•

••Monday•, 23 •March• 2015 15:10•

- «Машинна графіка»,
- «Математичне моделювання систем і процесів»,
- «Патентні дослідження».

2.Економічні питання у галузі інтелектуальної власності:

- «Економіка інтелектуальної власності»,
- «Маркетинг»,
- «Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності»,
- «Маркетинг інтелектуальної власності».

3.Юридично-правова підготовка:

- «Основи цивільного права»,
- «Право інтелектуальної власності»,
- «Міжнародні договори з інтелектуальної власності»,

Концепція ІВ

•Written by Administrator•

••Monday•, 23 •March• 2015 12:16• - •Last Updated•

••Monday•, 23 •March• 2015 15:10•

- «Набуття прав інтелектуальної власності»,

- «Державне регулювання в сфері інтелектуальної власності»,

- «Консолідована інформація»,

- «Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності»,

- «Управління інтелектуальною власністю».

У план підготовки магістрів з інтелектуальної власності введені також загальноуніверситетські дисципліни 5-го року навчання: технічна іноземна мова, охорона праці, цивільна оборона, фізичне виховання та військова підготовка, філософські проблеми наукового пізнання, основи наукових досліджень, основи сталого розвитку суспільства, педагогіка вищої школи тощо.

Складовою частиною навчальної програми є стажування (практика). Програма стажування складається з двох циклів:

1. Ознайомче стажування у провідних організаціях та підприємствах України з метою закріплення теоретичних знань, отриманих під час навчання. Тривалість стажування- 1 тиждень.

2. Переддипломна практика у провідних вітчизняних та закордонних фірмах з метою підготовки реальної дипломної роботи в умовах ринкової економіки. Тривалість стажування- 4 тижні.

Концепція ІВ

•Written by Administrator•

••Monday•, 23 •March• 2015 12:16• - •Last Updated•

••Monday•, 23 •March• 2015 15:10•

У Національному технічному університеті України «КПІ» фахівців з інтелектуальної власності доцільно готувати силами науково-педагогічного персоналу механіко-машинобудівного інституту з залученням спеціалістів з права та економіки з відповідних факультетів. Додатковими позитивними факторами тут є підготовка фахівців з інтелектуальної власності (механіка) освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» (7.000002) на кафедрі «Конструювання верстатів та машин, досвід викладання дисциплін «Патентознавство та авторське право», «Математичне моделювання систем та процесів», «Основи наукових досліджень» для студентів НТУУ «КПІ», освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» та дисципліни «Основи наукових досліджень та технічної творчості» для студентів ММІ освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», дисципліни «Інтелектуальна власність» для спеціалістів та магістрів НТУУ КПІ, існування та плідна діяльність протягом декількох років органу по сертифікації метало - та деревообробного обладнання і продукції машинобудування та систем якості, у складі якого працюють викладачі та співробітники ММІ.

Концепція освітньої діяльності НТУУ КПІ у сфері інтелектуальної власності передбачає також:

- проведення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців міністерств, відомств, організацій, установ та підприємств усіх форм власності;
- розробку та видання необхідних підручників, навчальних посібників, наочних засобів та навчально-методичної документації;
- проведення наукових досліджень з правових, організаційних і фінансових проблем моделювання управління об'єктами інтелектуальної власності та втілення їх результатів у навчальний процес;
- надання певного спектру освітніх та консультативних послуг організаціям, установам, фірмам, підприємствам усіх форм власності; а також громадянам, з питань захисту інтелектуальної власності та її ефективного використання як в Україні, так і за її межами;
- надання консультацій авторам винаходів та розробок і науковцям, технологам, споживачам у виборі ефективних методів захисту від шахрайства та непорозумінь у їх практичній діяльності в сфері правового захисту авторського, патентного і договорного права.

Замовниками на випускників НТУУ КПІ, а також на проведення наукових досліджень з проблем інтелектуальної власності мають стати органи законодавчої та виконавчої влади різних рівнів, Державне підприємство "Укрпатент", Агентство з авторських і суміжних прав при Міністерстві освіти та науки України, митна служба України, Державна податкова адміністрація України, фінансово-банківські структури, організації, установи та підприємства усіх форм власності.

Концепція ІВ

•Written by Administrator•

••Monday•, 23 •March•, 2015 12:16• - •Last Updated•

••Monday•, 23 •March•, 2015 15:10•

НТУУ КПІ планує проведення науково-методичних робіт спрямованих на:

- визначення стратегічних задач забезпечення конкурентноздатності вітчизняних товарів та послуг, що містять інтелектуальну власність;

- розробка економіко-математичних методів та моделей для оцінювання інтелектуальної власності;

- визначення оптимальних форм організації управління інтелектуальної власності;

- розробка концептуальних основ та методології створення комп'ютерних систем підтримки прийняття рішень з моделювання управління інтелектуальним капіталом;

- розробка шляхів прискорення інтеграції України у міжнародні співтовариства з інтелектуальної власності, обмін з зарубіжними навчальними закладами та центрами у рамках стажування студентів, спеціалістів та викладачів, залучення фахівців до проведення навчального процесу та участь у виконанні міжнародних програм, пов'язаних з питаннями охорони інтелектуальної власності.